

ВІДГУК

**офіційного опонента – кандидата юридичних наук Кобзевої Тетяни
Анатоліївни – на дисертаційне дослідження Долинного Андрія
Володимировича «Адміністративно-правове забезпечення Національною
поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення
масових заходів», подане на здобуття наукового ступеня кандидата
юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і
процес; фінансове право; інформаційне право**

Протягом останніх років у нашій державі відбуваються активні соціально-економічні, політичні та світоглядні реформи, спрямовані на формування ефективного державного механізму та якісно нового соціального середовища. Поглиблення процесів глобалізації, загальносвітової та регіональної інтеграції спричиняє підвищення ролі міжнародних стандартів у різних сферах суспільного життя, в тому числі у сфері охорони й захисту прав і свобод людини та громадянина, боротьби зі злочинністю, забезпечення стабільного правопорядку. Від того, кому доручено на практиці здійснювати рішення держави, хто очолює служби та підрозділи Національної поліції, наскільки високим є рівень професійної майстерності персоналу вирішальною мірою залежить здійснення заходів, які спрямовані на зміцнення правопорядку та законності у країні. Життя постійно підвищує вимоги до правоохоронних органів. Особливо зросли вони на сучасному етапі розвитку суспільства, коли їх завдання стають все більш складними, багатограними та відповідальними.

Однією з найбільш актуальних проблем нашого суспільства, що потребує негайного реформування є вдосконалення правоохоронної системи та покращення правових засад її функціонування. Завдання полягає у тому, щоб силові, авторитетні структури, у діяльності яких дотепер переважає каральний чинник, перетворити на дійсно правоохоронні органи європейського зразка, які б забезпечували реалізацію наданих їм повноважень, виходячи з пріоритетності прав і свобод людини. Для досягнення цієї мети слід комплексно реформувати правоохоронну систему нашої держави, що передбачало б не лише оптимізацію функціональної й

організаційної структури цих органів, удосконалення правового забезпечення їх діяльності та втілення у ній новітніх технологій, але й зміну системи управління, позитивне зрушення на державному рівні в економічному, управлінському мисленні, у психології, в застосуванні у системі державного управління зворотних зв'язків, становлення в суспільстві атмосфери довіри. Неабияке значення в даному процесі має приділятися питанням удосконалення адміністративно-правового забезпечення Національної поліції України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів, як важливого напрямку її роботи.

У наш час питання адміністративно-правових засад забезпечення публічної безпеки та порядку органами поліції є предметом значної уваги з боку багатьох вчених, політиків, державних діячів, юристів та інших фахівців. Проте, незважаючи на значний науковий, суспільний та практичний інтерес до цієї діяльності, в сучасній українській юридичній науці немає жодного дисертаційного дослідження, в якому було б комплексно проаналізовано дане питання.

З огляду на зазначені обставини дисертація Долинного Андрія Володимировича є актуальною і своєчасною, оскільки вона присвячена теоретичному осмисленню адміністративно-правового забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів.

Про актуальність дослідження свідчить також його відповідність Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015, Концепції першочергових заходів реформування системи Міністерства внутрішніх справ, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 р. № 1118-р, Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2016–2020 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 3 березня 2016 р., плану науково-дослідницької роботи кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Інституту

права та суспільних відносин Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» за темою «Адміністративно-правове регулювання суспільних відносин» (номер державної реєстрації 0107U008696).

Мета дисертаційного дослідження полягає у тому, щоб на основі аналізу чинного законодавства України, узагальнення практики його реалізації та міжнародного досвіду визначити сутність та особливості адміністративно-правового забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів та шляхи його вдосконалення.

Надане на рецензування дисертаційне дослідження є першою фундаментальною та комплексною роботою, присвяченою визначенню сутності та особливостей адміністративно-правового забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів, а також виробленню пропозицій щодо його покращення. Високий ступінь обґрунтованості результатів дослідження зумовлений досить раціональною та внутрішньо узгодженою структурою дисертаційної роботи. Науково-теоретичною основою дисертаційної роботи є праці вітчизняних і зарубіжних правознавців із загальної теорії держави та права, адміністративного та інших галузей права, а також філософії та теорії управління. Нормативну базу дослідження становлять Конституція України, закони та підзаконні нормативно-правові акти, які регламентують правові засади забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів, а також законодавство зарубіжних країн, досвід яких доцільно використовувати в Україні. Інформаційну та емпіричну базу становлять узагальнення та оцінки практичної діяльності поліції щодо забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів, періодичні, статистичні та інформаційні видання. У ході підготовки дисертації автором використано власний досвід практичної роботи щодо забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів.

Узагальнений в роботі теоретичний та нормативний матеріал аналізується з використанням виваженого методологічного апарату, який включає як загальнонаукові, так і конкретні наукові методи пізнання, зокрема: системний, діалектичний, методи аналізу, синтезу, узагальнення, абстрагування, аналогії, функціональний, структурний, спеціально-юридичний, метод тлумачення норм права, порівняльно-правовий, аналітичний та інші методи пізнання процесів і явищ. Загалом, методи дослідження є цілком сучасними й обґрунтованими, що стало запорукою успішного вирішення поставлених дисертантом завдань.

Зміст дисертації в цілому характеризується досить високим теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань. Чітко виражений теоретичний підхід, зокрема, вдало розроблені дефініції, класифікації і критерії дозволили автору аргументовано визначити власну позицію щодо багатьох дискусійних проблем адміністративно-правового забезпечення Національною поліцією публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів.

Наукова новизна одержаних результатів полягає, насамперед у тому, що дисертація є одним із перших після створення Національної поліції України комплексних досліджень теоретичних та практичних аспектів адміністративно-правового забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів. У результаті проведеного наукового дослідження сформульовано ряд нових наукових положень і висновків.

На особливу увагу заслуговують наступні положення, висновки, рекомендації та пропозиції, що викладені в цій дисертації, які найбільш наочно демонструють її наукову новизну, теоретичну та практичну значущість:

- висновок про те, що під публічною безпекою і порядком під час масових заходів як об'єктом адміністративно-правової охорони доцільно розуміти відкриту систему гласних упорядкованих суспільних відносин, які забезпечують належні умови життєдіяльності населення та стан захищеності життєво важливих інтересів суспільства під час проведення масових заходів від

загроз і небезпек природного або техногенного генезу, попередження їх виникнення, усунення негативних наслідків у разі заподіяння ними шкоди й нанесення збитків шляхом встановлення, реалізації та дотримання адміністративно-правових норм (с. 27);

- запропоноване автором визначення поняття масових заходів як форми волевиявлення та реалізації спільних інтересів, прав і свобод громадян, що полягає в організованих діях громадсько-політичного, спортивного, культурно-видовищного та релігійного характеру за участі великої кількості людей, які відбуваються за ініціативою громадських об'єднань, політичних партій, релігійних конфесій, спортивних організацій, закладів культури чи окремих громадян у громадському місці у визначеному законодавством порядку з метою задоволення їх політичних, духовних чи інших потреб учасників (с. 32);

- встановлені дисертантом види забезпечення публічної безпеки і порядку під час масових заходів, а саме: 1) забезпечення власними силами особового складу органів Національної поліції; 2) додаткове забезпечення із залученням особового складу підрозділів Національної гвардії, вищих навчальних закладів зі специфічними умовами навчання; 3) зведене забезпечення із залученням сил за рахунок інших регіонів (зведені загони) (с. 83);

- визначені здобувачем пропозиції щодо вдосконалення взаємодії Національної поліції України з іншими суб'єктами забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів (с. 114-115);

- висновок про те, що незважаючи на наявні відмінності в забезпеченні публічної безпеки і порядку органами поліції під час проведення масових заходів, спільними практично для всіх країн є організація системи поліції за територіальним принципом; внутрішня функціональна спеціалізація органів і підрозділів поліції; наявність спеціалізованих підрозділів, створених для посилення поліцейських функцій; висока законодавча урегульованість порядку проведення масових заходів і забезпечення публічного порядку і безпеки під час їх проведення; детальна регламентація санкцій і відповідальності для

учасників масових заворушень і порушників правил проведення масового заходу тощо (с. 130);

- запропоноване здобувачем визначення організаційних заходів забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів, як полягають в здійсненні органами підрозділами Національної поліції України системи управлінських функцій, що орієнтовані на вдосконалення організаційної структури, оптимізацію розподілу функцій і повноважень та здійснення інших дій для підвищення ефективності їх діяльності щодо забезпечення публічної безпеки і публічного порядку під час масових заходів у цілому (с. 159).

У дисертації сформульовано й інші цікаві та корисні положення та висновки. Однак, як і при дослідженні будь-якої складної і нової теоретичної проблеми, в зазначеному дисертаційному дослідженні міститься чимало спірних, неузгоджених і не зовсім обґрунтованих положень, які можуть стати підґрунтям наукової дискусії і напрямками подальшої розробки даної проблеми. Зокрема:

1. В ході дослідження здобувач неодноразово наголошує на необхідності вдосконалення законодавства з питань забезпечення Національною поліцією публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів, вказуючи при цьому на доцільність прийняття схожих за змістом, але відмінних за назвами Законів України «Про забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів», «Про порядок організації і проведення масових заходів», «Про публічну безпеку і порядок під час проведення масових заходів». Дані пропозиції доцільно систематизувати з метою зменшення навантаження на національну систему законодавства.

2. Визначену дисертантом систему суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку під час масових заходів (с. 47-48) доцільно доповнити іншими правоохоронними органами, оскільки дане завдання визначене для кожного з них як пріоритетне, а участь в даних правоохоронних заходах

визначатиметься залежно від місця проведення масових заходів та мети їх проведення.

3. Характеризуючи форми забезпечення Національною поліцією публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів (с. 101-105), здобувачеві варто було б більше уваги приділити з'ясуванню їх сутності та особливостей.

4. Пропонуючи конкретні шляхи запровадження в Україні зарубіжного досвіду забезпечення поліцією публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів та надаючи пропозиції щодо їх законодавчого закріплення (с.130-132), варто було б визначити, в яких саме нормативно-правових актах (загальнодержавних чи відомчих) вони повинні бути закріплені.

5. Дискусійною є пропозиція здобувача щодо необхідності прийняття окремого Закону України «Про порядок організації і проведення масових заходів» (с. 137), оскільки основні засади організації і проведення масових заходів уже закріплені у відповідних нормативно-правових актах а прийняття окремого закону лише обтяжить законодавство. Вказані питання щодо організації і проведення масових заходів повинні бути деталізовані в окремому підзаконному правовому акті.

Висловлені зауваження носять характер побажань та не можуть суттєво вплинути на загальну високу наукову цінність рецензованої роботи та позитивну оцінку проведеного автором дослідження.

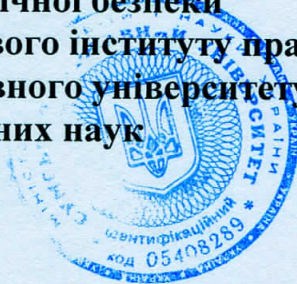
Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що вони можуть бути використані у: науково-дослідній роботі; правотворчості; освітньому процесі та практичній діяльності.

Основні результати дисертаційного дослідження викладено в шести статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях України та наукових періодичних виданнях інших держав, трьох тезах наукових повідомлень на науково-практичних конференціях та круглих столах та шести інших опублікованих працях, які додатково відображають наукові результати дисертації.

Наведене дозволяє зробити висновок, що дисертаційне дослідження «Адміністративно-правове забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів» виконане на належному науково-теоретичному рівні, є завершеною працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що вирішують конкретне наукове завдання, яке має суттєве значення для науки адміністративного права, тобто за своєю актуальністю, новизною постановки та вирішенням досліджених проблем, теоретичним рівнем і практичною корисністю, достовірністю і обґрунтованістю одержаних результатів повністю відповідає вимогам Порядку присудження наукових ступенів, а її автор – Долинний Андрій Володимирович заслуговує на присудження йому наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

**доцент кафедри адміністративного,
господарського права та
фінансово-економічної безпеки
навчально-наукового інституту права
Сумського державного університету
кандидат юридичних наук**

Т.А. Кобзева

Підпис Кобзевої Т.А. Засвідчую
Гачальник ВК Клюкко В.И.